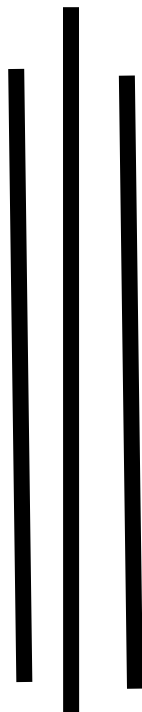

जयपृथ्वी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को बजेट बक्तव्य

जयपृथ्वी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
चैनपुर बझाङ
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

सम्बोधन

नगरसभाका अध्यक्ष ज्यू,
सभाका सदस्य ज्यूहरु,
सभाका सचिव ज्यू,
सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,
सञ्चारकर्मी साथीहरु लगायत सम्पूर्ण नगरवासी महानुभावहरु,

अध्यक्ष मोहदय

अब म आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को प्रगति समिक्षा सहित आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को वार्षिक बजेट पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

खण्ड -१

१.१ परिचय र समिक्षा

१.२ चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा:

अध्यक्ष महोदय,

चालु आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ मा राजस्व बाँडफाड तर्फ संघ र प्रदेशबाट रु १० करोड १८ लाख ७५ हजार स्वीकृत भएकोमा जेष्ठ मसान्त सम्म रु ७ करोड ९४ लाख ५२ हजार ४ सय प्राप्त भइ ७ करोड १९ लाख ६५ हजार खर्च भएको छ । शर्त अनुदान तर्फ संघ र प्रदेशबाट रु ३२ करोड ३० लाख १३ हजार स्वीकृत भएकोमा जेष्ठ मसान्त सम्म रु ३० करोड ८७ लाख १३ हजार प्राप्त भइ रु.२४ करोड ३२ लाख ७७ हजार खर्च भई ७५.३१ प्रतिशत प्रगति भएको छ । समानिकरण अनुदान तर्फ संघ र प्रदेशबाट रु १३ करोड ४९ लाख २३ हजार स्वीकृत भएकोमा जेठ मसान्त सम्म रु १२ करोड ४७ लाख ५४ हजार प्राप्त भइ रु ९ करोड ९१ लाख ४० हजार खर्च भई ७३.४७ प्रतिशत प्रगति भएको छ । विशेष अनुदान संघ तर्फ रु ३ करोड स्वीकृत गरिएकोमा जेठ मसान्त सम्म रु ९९ लाख प्राप्त भई विशेष परिस्थितिले कुनै पनि रकम खर्च हुन नसकेको । विशेष अनुदान प्रदेश तर्फ रु ४८ लाख स्वीकृत भएकोमा ३१ लाख ६८ हजार प्राप्त भइ २८ लाख ७० हजार खर्च भई ५९.७९ प्रतिशत प्रगति भएको छ । त्यसै गरी समपुरक अनुदान संघबाट रु ७५ लाख स्वीकृत भएकोमा रु ७५ लाख प्राप्त भइ रु ३९ लाख ३६ हजार खर्च भई ५२.४८ प्रतिशत प्रगति भएको छ । समपुरक अनुदान प्रदेशबाट रु ७३ लाख ३० हजार विनियोजन भएकोमा रु ३९ लाख १ हजार प्राप्त भई ३९लाख १ हजार खर्च भइ ५३.२२ प्रतिशत प्रगति भएको छ । आन्तरिक श्रोत तर्फ अल्या सहित रु ४ करोड ४२ लाख ५६ हजार स्वीकृत भएकोमा ४ करोड २८ लाख ८८ हजार प्राप्त भई रु ३ करोड २ लाख ८१ हजार खर्च भएको छ । आन्तरिक राजस्व रु १ करोड १६ लाख ६५ हजार प्रस्तावित गरिएकोमा असार ८ गते सम्म रु १ करोड ९ लाख ६९ हजार संकलन भइ ९४.०३ प्रतिशत लक्ष्य हासिल भएको छ । समग्रमा कुल बजेट ६५ करोड ३६ लाख ९७ हजार २ सय ३४ रुपैया स्वीकृत भएकोमा रु. ५६ करोड ३९ लाख ९ हजार ४९ रुपैया प्राप्त भई रु. ४५ करोड ५५ लाख २५ हजार ८ सय रुपैया खर्च भई ६९.६८ प्रतिशत प्रगति भएको छ । जसमा चालु खर्च ७४.४७ प्रतिशत र पुजिगत खर्च ५५.३१ प्रतिशत भएको छ । यसै गरी सामाजिक सुरक्षा तर्फ चौथो त्रैमासिक सम्म रु १० करोड २२ लाख ९४ हजार ७ सय ७७ रुपैया EFT मार्फत लाभग्राहीको खातामा भुक्तानी भइसकेको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष ०८१।०८२ मा लिईएका नीति तथा कार्यक्रम हालसम्मको कार्यान्वयनको अवस्था यहाँहरु समक्ष पेश गर्न चाहन्छु ।

क) आर्थिक विकास तर्फ

कृषि तर्फ :-

१. नयाँआलुवाली पकेट विकास गोलाईमा संचालन गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
२. नयाँ दलहनवाली पकेटको कार्यक्रम ८ वटा लाभग्राही छनौट गरी सम्झौता भइ सम्पन्न हुने चरणमा रहेको ।
३. कृषकहरुलाई १४० मेट्रिकटन रासायनिक मल, १५.५ मेट्रिकटन गहुँको बिउ र २.९ मेट्रिकटन धानको उन्नत बिउ ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको ।
४. उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान (प्याज) ८५ जना कृषकहरुलाई उपलब्ध गराइएको ।
५. २६ वटा साना सिंचाई योजना छनौट तथा सम्झौता भइ कही सम्पन्न भइ केही योजनाहरु सम्पन्न हुने चरणमा रहेका ।
६. कृषि यन्त्रिकरणलाई सार्वजनिक सूचना आह्वान गरी ठेक्का प्रकृया मार्फत आपूर्तिकर्ता छनौट गरी ५० प्रतिशत अनुदानमा १२ वटा हाते ट्याक्टर वितरण कार्य सम्पन्न गरिएको ।
७. ४५ वटा हिलाउने पांग्रा ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिएको ।
८. नगदे वाली विकासकालागि १५०० प्याकेट च्याउको बिउ वितरण गरिएको ।
९. ४१४ जना कृषकलाई आवश्यकता अनुसार धान गहुँ तथा तरकारी बालीमा देखिएको रोगको किराको नियन्त्रणका लागि विषादी तथा सुक्ष्म तत्व वितरण गरिएको ।
१०. वर्षे फलफूल रोपणकोलागि सूचना प्रकासन भइ माग संकलन भैरहेको ।

पशु सेवा तर्फ :-

१. मेडिकल उपचार सेवा ६८६८ पशुपंक्षीमा गरिएको छ ।
२. बन्ध्याकरण सेवा ११५ पशुबस्तुमा गरिएको ।
३. कृतिम गर्भाधान सेवा १३३ गाईभैसीमा गरिएको छ ।
४. आन्तरिक तथा बाह्य परजीवी नियन्त्रण सेवा २८२० पशु बस्तुमा गरेको ।
५. गाईनोकोलोजिकल सेवा ४४ वटा गाई भैसीमा गरिएको ।
६. पौष्टिक आहारका लागी हिउँदे घाँस को बिउ वितण २३० जनालाई ५५० के जि जै र वर्षिम वितरण गरेको
७. रेबिज खोप कार्यक्रम ५३० कुकुर तथा कुकुरले टोकेका पशुहरुमा लगाएको ।
८. भ्यागुते र चरचरे बिरुद्धको खोप ३६३ बिमित पशुहरुमा लगाईएको ।
९. पि पि आर बिरुद्धको खोप ६८०० भेडा बाखामा लगाईएको ।
१०. इपिडिमियोलोजी रिपोर्ट कृषि तथा पशुपक्षि मन्त्रालय इपिडिमियोलोजी शाखामा मासिक पठाउने गरेको ।
११. हेफर संगको सहकार्यमा ज. न.पा. का सबै वडमा बाखा पालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम र वडा नं १,२,५ र ११ मा पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरेको ।

लघुउद्यम कार्यक्रम तर्फ

१. २९ जना उद्यमीलाई अचार बनाउने तालिम संचालन गरी सामाग्री हस्तान्तरण गरिएको ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

१. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि सुचिकृत बेरोजगार मध्य ४० जनालाई ५० दिने मेसन, पलम्बिड र जिवन उपयोगी सीप विकास तालिम प्रदान गरी ५० दिनको न्यूनतम रोजगारी उपलब्ध गराइएको ।
२. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि ३५ जना सुचिकृत बेरोजगारलाई सम्बन्धित वडाका योजना १०० दिन बराबरको न्यूनतम रोजगारी प्रदान गरिएको ।
३. आगामी आर्थिक वर्ष ०८२।०८३ का लागि बेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन गरी EMIS मा प्रविष्टीको काम सम्पन्न भएको । रोजगार संवाद मञ्चको संचालन गरी आगामि आर्थिक वर्ष को नीति तथा कार्यक्रमका लागि राय तथा सुझाव संकलन गरिएको ।
४. सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम संचालनको लागि कर्मचारी कर्मचारी तथा अन्य आवश्यक संरचना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
५. सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी १ दिने अभिमुखिकरण जनप्रतिनिधि, प्रहरी, न्यायीक समिति तथा पत्रकारहरूसँगको क्रियाकलाप सम्पन्न गरिएको ।
६. सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सचेतान कार्यक्रम समुदायका ७२० जना सँग गरेको ।

ख) सामाजिक विकास तर्फ

शिक्षा :-

१. विषगगत शिक्षक अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिएको ।
२. अंग्रेजी विषय शिक्षकहरूको लागि अंग्रेजी शिक्षण तालिम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
३. वटा विद्यालयहरूको भवन निर्माण गरिएको ।
४. प्रधानाध्यापकहरूलाई शैक्षिक नेतृत्व तथा सशासन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
५. विद्यार्थीहरूको लागि निःशुल्क सेनेटरी प्याड टेण्डर मार्फत खरिद गरी वितरण गरिएको ।
६. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको प्रारम्भिक अपाङ्गता पहिचान गरिएको ।
७. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ८ सम्मका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा व्यवस्थापन गरिएको ।
८. शिक्षा ऐन २०८१, निर्माण गरिएको ।
९. सिकाइ केन्द्रहरू मार्फत अभिभावक साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
१०. विद्यार्थी, शिक्षक र नगरपालिका सम्वाद कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
११. विद्यालयस्तरीय कक्षा ४ देखि ९ सम्म वार्षिक परीक्षा सञ्चालन तथा नतिजा प्रकाशन गरिएको छ ।
१२. नगरस्तरीय राष्ट्रपति तथा जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको छ ।
१३. शैक्षिक सुधार तथा व्यवस्थापनको लागि प्रधानाध्यापकहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएको ।
१४. प्रधानाध्यापक, विव्यस अध्यक्ष र शिक्षक अभिभावकसंघ सँग शैक्षिक समीक्षा गरिएको ।
१५. विद्यालयहरूमा सूचना प्रविधि ल्याव स्थापना गरी संचालनमा ल्याइएको ।
१६. विद्यालय समायोजन तथा दरबन्दी मिलान कार्य गरिएको छ ।
१७. अन्तरविद्यालयस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
१८. स्थानीय पाठ्यसामग्री निर्माण गरिएको छ ।

१९. शिक्षण सुधारको लागि शिक्षक निर्देशिका वितरण गरिएको ।

स्वास्थ्य

१. किटजन्यरोग नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत डेगुरोग बाट बच्ने उपाया बारे विभिन्न स्थानमा सचेतना कार्यक्रम गरिएको ।
२. वडा नं ९ को देवलमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना गरी आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुचारु गरिएको छ ।
३. कोविड विरुद्धको खोप अभियान संचालन गरी ११३८ जनालाई खोप लगाइएको ।
४. स्तनपान सप्ताह संचालन गरी हजार दिनका आमाहरूलाई स्तनपान सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम गरिएको ।
५. कार्तिक र बैशाख महिनामा ६ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका १४४७ जना बालबालिकाहरूलाई भिटामिन ए र १ वर्ष देखि ५ वर्ष सम्मका १३२० जना बालबालिकाहरूलाई जुकाको औषधी खुवाइएको ।
६. HPV खोप अभियान सम्बन्धी पालिका स्तरीय सरोकारवालहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको, साथै १४४६ किशोरीहरूलाई HPV खोप लगाइएको ।
७. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्डहरूको मुल्यांकन गरी गुणस्तर सुधारका लागि व्यवस्थापन गरिएको ।
८. मातृ तथा नवशिशु मृत्युदर घटाउन मेडिक मोबाइल कार्यक्रममा ५५ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई मोबाइल वितरण गरिएको ।
९. जेष्ठनागरिक चेकजाँच तथा उपचारटोल अभियान कार्यक्रम निरन्तर संचालन गरिएको ।
१०. नसर्ने रोग पहिचानका लागि फागुन महिनामा स्क्रिनिङ कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
११. पूर्णखोप सुचिश्रितता दिगोपनाका लागि पालिका स्तरीय घोषणा सभा गरिएको ।
१२. समुदायमा AI X-ray मेसिन द्वारा क्षरोगको सक्रिय खोजपडताल स्क्रिनिङ कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
१३. गर्भवतीहरूलाई ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम संचालन गरी ११२ जनालाई सेवा प्रदान गरिएको ।
१४. स्वास्थ्य नीति २०८१ पारित गरिएको ।
१५. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा इन्टरनेट, खानेपानी, विधुत सेवा जडान गरिएको ।
१६. ११ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई प्रिन्टर र १ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई ल्यापटप वितरण गरिएको ।
१७. ५ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई सुरक्षित गर्भपतनका लागि सुचिकृत गरी सेवा संचालन गरिएको ।
१८. विद्यालय पोषण सप्ताह संचालन गरी विद्यार्थीहरूको पोषण अवस्था आखामुखको परीक्षण गरिएको ।
१९. मासिक जनस्वास्थ्य बुलेटिन प्रकाशित गरिएको ।
२०. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा निशुल्क औषधी वितरणका लागि टेण्डर प्रक्रियाद्वारा औषधी खरिद गरी वितरण गरिएको ।
२१. स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट २८२८६ जनाहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण , खोप, परिवारनियोजन , सुरक्षित मातृत्व तथा उपचार सेवा प्रदान गरिएको ।
२२. बारील शहरी स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सेवा संचालन गरिएको ।

महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक तर्फ

- आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा जम्मा अपाङ्ग परिचय पत्र तर्फ ७ जना 'क' वर्ग १३ जना 'ख' वर्ग १४ जना 'ग' वर्ग ११ जना घ वर्ग गरी जम्मा ४५ जनालाई अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण गरिएको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा जम्मा ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र विचरण गरिएको छ ।
- हिंसा प्रभावित एकल दलित महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई आय आयआर्जनका लागि बस्तुगत टेवा र सीपमूलक तालिम जसमा LED बल्ब बनाउने तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- लैंगिक हिंसा र हानिकारक प्रचलन न्युनिकरण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- लैंगिक विभेद र लैंगिक हिंसा रोकथामका लागि परिवार सम्बाद श्रीमान श्रीमती सासु बुहारी बीच लैंगिक विभेद र लैंगिक हिंसा सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- कर्मचारी र महिला जनप्रतिनिधिहरूलाई नेतृत्व तथा क्षेमता बिकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- जयपृथ्वी नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण जेसी अडिट गरिएको छ ।
- नगरस्तरीय बालसञ्चालन वडा स्तरीय बालक्लवहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरीएको छ ।
- किशोरीहरूलाई जीवन उपयोगी सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- नगर अपाङ्ग समन्वय समितिको बैठक ३ पटक बसेर अपाङ्ग परिचय पत्रलाई अनुमोदन गरीएको छ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन

१. बजार क्षेत्रमासरसफाई व्यवस्थापन गर्न घरधुरी सर्वेक्षण सहित जनचेतान अभियान संचालन गरी प्रत्येक घरधुरीमा फोहोरमैला व्यवस्थापन सदस्यता कार्ड वितरण गरिएको ।
२. नगरपालिका क्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि ल्यान्डफिलसाइड निर्माण गर्न वडा नं ३,४ र ५ मा पर्ने थुम्काखालीको तल्लो क्षेत्रको DPR निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको ।
३. चैनपुर बजार क्षेत्रमा रहेका नाला तथा ढलहरूलाई पटक पटक सरसफाई तथा निकासि कार्य गरिएको ।
४. वाउलीगाड पक्की पुल देखि चौड बस्तीमा रहेका दुवैपट्टीका नलाहरू पटक पटक खोली सरसफाई गरिएको ।
५. चैनपुर भोपुर क्षेत्रका नालाहरू सरसफाई गरिएको ।

सामाजिक सुरक्षा तथा पन्जिकरण तर्फ

१. नगरपालिकाबाट ११ वटै वडाका सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूको चौथो त्रैमासिक अबधि सम्मको सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम EFT (विधुतिय माध्ययम) मार्फत सम्बन्धित लाभग्राहीहरूको खातामा भुक्तानी गरिएको छ ।

न्यायिक कार्य सम्पादन

१. हालसम्म १८ वटा विवाद दर्ता भइ ११ वटा विवादको निरुपण गरिएको, ४ आगामी वर्षमा फछ्यौँटकालागि सारिएको, ३ वटा विवाद निरुपणको प्रक्रियामा रहेको छ ।
२. सवै वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना भइ संचालनमा रहेका ।
३. ६ वटा वडामा न्यायिक अनुशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
४. न्यायिक समितिका सदस्य मेलमिलापकर्ता र सरोकारवाला कर्मचारीहरूको क्षमता विकास तालिम सम्पन्न भएको ।
५. न्यायिक जनचेतानकालागि सन्देश मुलक कार्यक्रमहरू एफएममार्फत प्रसारण भइरहेको ।

६. न्यायिक निरूपण सम्बन्धी सिकाइ आदान प्रदान गर्न अन्तर जिल्ला अध्ययन अवलोकन भ्रमण गरिएको ।

ग) पूर्वाधार विकास

१. आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ मा जम्मा २९४ वटा योजना रहेकोमा २६९ वटा योजना उपभोक्ता मार्फत, संचालन गरी २५५ वटा सम्पन्न भएका छन् र १४ वटा योजनाहरू सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् । साथै २५ वटा टेण्डर मार्फत संचालन गरी केही सम्पन्न भइ सकेका छन् र केही सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् ।
२. आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को जेष्ठ मसान्त सम्म ग्राभेल तथा सडक स्तरोन्नोती ३.५ किलोमिटरको कार्य सम्पन्न भएको छ, पक्की RCC सडक तथा पक्की हिड्ने वाटो १५०० मिटर निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
३. सिंचाई तथा खानेपानी आयोजना तर्फ कच्ची नहर ५०० मिटर, पक्की सिंचाइ नहर १५०० मिटर, स-साना खानेपानी योजना १८ वटा सम्पन्न भएका छन् । ७४ वटा घरधुरीमा एक घर एक धारा को योजना सम्पन्न भएको छ । १६ वटा सिंचाइ पोखरीको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
४. देवल काप्रा धुनाउ सडकको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
५. पानकोट आमपाटा सडक मर्मत कार्य गरिएको
६. मड खानेपानी निर्माण सम्पन्न गरिएको ।
७. विमानस्थल जाने सडकको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
८. लौठीछडा खानेपानी निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

भवन , पुल, जलश्रोत तथा शहरी विकास

१. सरकारी भवन १ वटा (वडा नं ४ को भवन) को निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
२. २ वटा झोलुङ्गेपुल (खुड्युनगाड र तेलपारीगाड झोपु) को निर्माण कार्य सम्पन्नहुने अन्तिम चरणमा पुगेको छ
३. भारतीय राजदुतावासको सहयोगमा सत्यवादी माविको भवन निर्माण कार्यको बोलपत्र आह्वान भइसकेकोछ ।
४. महिला सुरक्षा आवासको मर्मत कार्य सम्पन्न गरी सोही भवनबाट कार्य संचालन गर्ने गरिएको ।

उर्जा

१. सडक वत्तीको व्यवस्थापनका लागि टेण्डर आह्वान गरी ११ वटा सोलार वत्ती पोल जडानको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।

घ) बन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१. विपद (आगलागी, बाढी, पहिरो, भुकम्प) मा परेका व्यक्तिहरूलाई राहात तथा पुर्नस्थापनाका लागि आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको ।
२. भुकम्प बाट प्रभावित भएका २५८ घरपरिवारलाई पुनर्निर्माण र प्रबलिकरणका लागि लाभग्राही कायम गरिएको ।
३. २०८० सालको भुकम्पबाट प्रभावित भएका ३७४५ घरधुरीको विस्तृत क्षति आंकलनकालागि राष्ट्रिय विपद जोखिम न्युनिकरण तथा प्राधिकरणमा विवरण पेश गरिएको ।
४. आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना भइ संचालनमा रहेको ।

५. आगलागी नियन्त्रण र रोकथाम सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास संचालन गरिएको ।
६. वर्षा तथा वाढीपहिरोको कारण विभिन्न ठाउँमा भएको सडक अवरुद्ध सुचारु गरिएको ।
७. विपद पूर्व तयारी प्रतिकार्य सहजताका लागि वडा विपद व्यवस्थापन समिति ११ वटा वडामा गठन गरिएको ।
८. सामुदायिक टोल विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्षमता अभिवृद्धि गरिएको ।
९. नगर विपद व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट बैशाखमा गएको असिनापानीबाट प्रभावित भएका व्यक्तिहरूको विवरण संकलन गरी राहतका लागि प्रक्रियामा रहेको ।

ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास

१. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन (LISA) कार्यक्रम अन्तर्गत ७२.५ प्रतिशत अंक प्राप्त गरी संस्थागत विकासमा जोड दिइएको ।
२. नगरपालिकाको कार्यालय र ९ वटा वडा कार्यालयहरूमा ई-हाजरी जडान गरी हाजिरी गर्ने गरिएको । साथै २ वटा वडा कार्यालय र सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा ईहाजरी जडान कार्यको तयारी अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
३. ११ वटै वडा कार्यालयहरूको नागरिक वडा पत्र निर्माण गरिएको ।
४. कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास तालिम सम्पन्न गरिएको ।

समग्रमा सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार, विपद व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकास, लक्षित वर्गका लागि छुट्याइएको बजेट र शर्तित अनुदानमा प्राप्त रकम कार्यान्वयन भएको छ ।

अध्यक्ष महोदय

अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माणका आधारहरू पेश गर्न चाहन्छु ।

- २०७२ मा जारी भएको नेपालको संविधान, संविधानमा उल्लेखित नीतिहरू,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- आवधिक नगर विकास योजना, २०७९-२०८४
- सोह्रौँ पञ्चवर्षीय योजना
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिगदर्शन २०७८
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा जारी गरेका निर्देशिका तथा निर्णयहरू

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को लागि योजना कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा अपनाइएका मुख्य मुख्य प्रक्रिया तथा विधिहरूको यहाँहरू समक्ष संक्षेपमा विवेचना गर्न चाहन्छु ।

नेपालको केन्द्रीकृत शासन व्यवस्थालाई संघीय शासन व्यवस्थामा रूपान्तरण गर्ने गरी नेपालको संविधान जारी भई लागू भएको हामीहरू सबैलाई विदितै छ । सोही शिलशिलामा सिंहदरबारको अधिकार स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण भईरहेको विद्यमान अवस्था छ । स्थानीय सरकारहरूको गठन पश्चात आषाढ महिना १० गते भित्र स्थानीय

सरकारहरूले आगामी आर्थिक वर्षका लागि नीति, योजना तथा कार्यक्रमरू आ-आफ्नो सभामा पेश गरी अषाढ मसान्त सम्म पारित गराउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ ।

आगामी आ.व. को बजेट प्रक्षेपण

आगामी आर्थिक वर्षका लागि वस्ती स्तरबाट योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार भई वडा समितिहरूले ती योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकीकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पठाउने व्यवस्था मिलाइएको छ । सो कार्य पूर्व नगरपालिकाले संघीय र प्रदेश सरकारबाट यस नगरपालिकालाई आगामी आ.व. को लागि सिलिङ उपलब्ध गराएको थियो । उप-प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको राजस्व परामर्श समितिबाट करका दरहरू सहित चालु आ.व. का करका दरहरू समेत यथावत राखी आगामी आर्थिक वर्षका लागि आन्तरिक आय रु. १ करोड १९ लाख ९० हजार प्रक्षेपण गरिएको छ । श्रोत अनुमान समितिको आन्तरिक आय प्रक्षेपण तथा संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेटको दायरामा रही नगरपालिकाका प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल बजेट रु. ५७ करोड १४ लाख ५४ हजार १ सय ६९ रुपैया निर्धारण गरेको छ । नगर कार्यपालिकामा बजेट निर्माणका लागि विभिन्न विषयगत समितिहरू तथा विषयगत/ क्षेत्रगत समिति हरूको गठन गरिएको छ । वडा स्तरबाट प्राथमिकीकरण गरि पठाएका योजनाहरूलाई कार्यपालिका अन्तर्गतका विभिन्न समितिमा छलफल गरी नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट आगामी आर्थिक वर्षको लागि बजेट तर्जुमा गरी कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भई पारितका लागि आजको यस सभामा पेश गरिएको छ ।

- ❖ जस अन्तर्गत राजस्व बाँडफाड तर्फ : केन्द्र सरकारबाट रु ९ करोड ४६ लाख , प्रदेश सरकारबाट २९ लाख ९३ हजार गरी जम्मा ९ करोड ७५ लाख ९३ हजार प्रस्तावित गरिएको छ ।
- ❖ नेपाल सरकार अनुदान तर्फ : वित्तिय समानिकरण अनुदान अन्तर्गत नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रु १२ करोड ३० लाख र प्रदेश सरकार बाट १ करोड १८ लाख ८० हजार गरी जम्मा १३ करोड ४८ लाख ८० हजार प्रस्तावित गरिएको छ ।
- ❖ सर्शत अनुदान तर्फ : नेपाल सरकारबाट प्राप्त चालु रु २७ करोड ३१ लाख ९२ हजार १ सय ६९ रुपैया, नेपाल सरकारबाट प्राप्त पूजिगत रु १ करोड ५१ लाख र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त पुजिगत रु ३८ लाख गरी जम्मा २९ करोड २० लाख ९२ हजार १ सय ६९ रुपैया प्रस्तावित गरिएको छ ।
- ❖ समपुरक अनुदान तर्फ : नेपाल सरकारबाट रु ८० लाख र प्रदेश सरकारबाट रु १ करोड ३० लाख प्राप्त भइ जम्मा २ करोड १० लाख प्रस्तावित गरिएको छ ।
- ❖ विशेष अनुदान तर्फ : नेपाल सरकारबाट रु ६४ लाख र प्रदेश सरकारबाट ७५ लाख गरी जम्मा १ करोड ३९ लाख बजेट प्रस्तावित गरिएको छ ।
- ❖ नगरपालिका आन्तरिक आम्दानी तर्फ रु १ करोड १९ लाख ९० हजार प्रस्तावित गरिएको छ ।

समानिकरण अनुदानबाट वडाहरूलाई रु. १ करोड ८७ लाख २ हजार ३ सय, पशुसेवा तर्फ रु.११ लाख, कृषि तर्फ रु. ३० लाख, शिक्षा तर्फ रु. १ करोड ९९ लाख ९१ हजार, महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक तर्फ रु. १५ लाख, स्वास्थ्य तर्फ रु. ९५ लाख २४ हजार, न्यायिक सम्पादन तर्फ रु. १० लाख, खेलकुद विकास समिति तर्फ रु. ३५ लाख, महिला विकास समिति तर्फ रु. २० लाख र दलित विकास समिति तर्फ रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक सँग संलग्न राखिएका अनुसूचीहरूको गहन अध्ययन, छलफल गरी अमूल्य राय सुझाव आउने अपेक्षा राखेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

यस १६ औं नगरसभामा बजेट तर्जुमाको दौरानमा अमूल्य सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण टोल बासीहरू, वडा अध्यक्ष लगायत पदाधिकारी ज्यूहरू, विभिन्न समितिका सदस्य ज्यूहरू, विषय क्षेत्रगत समितिका सदस्य ज्यूहरू, कार्यपालिकाका पदाधिकारी ज्यूहरू र सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, दातृ निकाय, नागरिक समाज, पत्रकार लगायत नीति कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणमा मार्गदर्शन गर्नुहुने नगरप्रमुख ज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै यो नीति कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनमा सहयोग र समन्वयको अपेक्षा गर्दै हाम्रो नगरपालिकाले आर्थिक समृद्धि हासिल गरी जनताको जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तनको अपेक्षा समेत गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

रतन बहादुर सिंह
नगर उप-प्रमुख
जयपृथ्वी नगरपालिका बझाङ